

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 25 września 2026 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację nr 19592
Znak sprawy: PAD1.054.20.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 19592 Pani Posłanki Bożeny Lisowskiej, w sprawie zgłoszonych w trakcie dialogu obywatelskiego postulatów strony społecznej dotyczących otoczenia prawno-gospodarczego MŚP, spójności polityki podatkowej i zdrowotnej oraz stabilności regulacji prawnych, w zakresie pytań kierowanych do Ministra Finansów i Gospodarki wyjaśniam co następuje.

Akcyzowa mapa drogowa¹ została wprowadzona w 2022 roku i zakładała podwyżkę stawek akcyzy m.in. na napoje alkoholowe o 10% w pierwszym roku jej obowiązywania i po 5% rocznie w kolejnych latach aż do 2027 roku. Stawki akcyzy były skalkulowane w oparciu o całkowicie inne parametry makroekonomiczne, które nie mogły, w okresie kiedy tworzone obowiązuje regulacje (2021 r.), uwzględnić wzrostu inflacji spowodowanego wybuchem wojny na Ukrainie czy realizacją polityki przeciwdziałania skutkom COVID-19.

Obecnie prowadzone są prace legislacyjne mające na celu waloryzację stawek akcyzy na napoje alkoholowe w 2027 roku w oparciu o parametry odpowiadające obecnej sytuacji makroekonomicznej. Obok waloryzacji stawek, zmiany proponowane w projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz

¹ Art. 165a ust.1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2026 r. poz. 412, z późn. zm.)

ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (UD 418) mają na celu zwiększenie finansowania ochrony zdrowia. Skutki fiskalne i zdrowotne planowanej waloryzacji stawek akcyzy na 2027 rok opisano w uzasadnieniu i OSR do projektu ustawy.

Projektowane rozwiązania stanowią kolejną próbę przeciwdziałania zwiększającej się ekonomicznej dostępności napojów alkoholowych. Uchwalona bowiem przez Sejm RP ustawa z dnia 7 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym, przewidująca waloryzację stawek na napoje alkoholowe w roku 2026 i 2027 nie została podpisana przez Prezydenta RP.

W kwestii poruszonego zagadnienia dotyczącego dialogu społecznego w zakresie zmian systemu akcyzowego po 2027 r. informuję, że jest to nieodzowny element rządowego procesu legislacyjnego przeprowadzany każdorazowo zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

W zakresie sprzedaży napojów alkoholowych na odległość należy wyjaśnić, że zagadnienie to w ostatnim czasie w debacie publicznej podnoszone jest w kontekście poselskiego projektu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (druk nr 2007). Regulacje te pozostają w gestii Ministra Zdrowia.

W zakresie pytania o plany Rady Ministrów w odniesieniu do podjęcia systemowych działań na rzecz zagwarantowania co najmniej sześciomiesięcznego *vacatio legis* przy wprowadzaniu nowych obciążeń prawnych i administracyjnych dla przedsiębiorców z sektora MŚP wyjaśniam, że opracowując zmiany do przepisów będących we właściwości Ministra Finansów i Gospodarki i określając ich termin wejścia w życie brane są pod uwagę postanowienia ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców².

W kwestii przesłanek stanowiących podstawę propozycji podwyższenia opłaty od opakowań alkoholu o małej pojemności i wpływu planowanych zmian na strukturę spożycia alkoholu w Polsce informuję, że opłatę za zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi i opłatę za zezwolenie na wyprzedaż posiadanych zapasów napojów alkoholowych, w części dotyczącej opłaty za napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (dalej „opłata ALK”) wprowadzono³ do ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁴ od 1 stycznia 2021 r.

Celem wprowadzenia opłaty ALK była promocja prozdrowotnych wyborów konsumentów oraz ograniczenie spożycia alkoholu. Spożywanie alkoholu jest jednym z głównych czynników ryzyka związanym z obciążeniem uzależnieniami. Mała objętość opakowania napoju alkoholowego i stosunkowo niska cena pojedynczego produktu, a także łatwość szybkiego spożycia, wielokrotnie determinuje wybór właśnie tych produktów i znacząco wpływa na ich atrakcyjność. W ocenie Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) ograniczenie dostępności ekonomicznej napojów alkoholowych, tj. oddziaływanie na cenę tych produktów,

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.

³ Art. 2 ustawy z 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1492)

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.

jest uważane za jedną z najskuteczniejszych metod mających na celu ograniczenie nadmiernego spożywania alkoholu, szczególnie w najbardziej wrażliwych grupach społecznych, w tym wśród ludzi młodych i tych, którzy piją najwięcej⁵.

Po wprowadzeniu opłaty ALK w 2021 r. nastąpił wyraźny spadek liczby wydawanych banderol na napoje spirytusowe o pojemności do 0,2 l – z 740 ml sztuk w 2020 r. do 557 mln sztuk w 2021 r. (spadek o prawie 25%). Także z danych GUS o spożyciu poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w przeliczeniu na 100% alkoholu na jednego mieszkańca Polski w latach 2021–2024 wynika, że od 2021 r. w tym okresie nastąpił spadek spożycia napojów alkoholowych ogółem z 9,7 l do 8,72 l, tj. o 10 %, przy czym w przypadku piwa spożycie spadło o 7%, w przypadku wina o 25%, a w przypadku wyrobów spirytusowych o 11%.

Mimo spadku spożycia alkoholu ogółem Polska jednak nadal znajduje się na szczycie rankingu Światowej Organizacji Zdrowia jeżeli chodzi o spożycie alkoholu na mieszkańca (w przeliczeniu na czysty alkohol) i plasuje się na 12 miejscu wg danych WHO⁶. Co więcej rośnie dostępność alkoholu w małych opakowaniach . W 2021 r. za przeciętne wynagrodzenie można było nabyć 841 sztuk tzw. „małpek”, w 2025 r. już o 185 butelek więcej, czyli 1026 sztuk. Ponadto jak wskazują badania dotyczące osób uzależnionych, zdecydowana większość z tych osób sięga po małe butelki wódki, a ich używanie jest wyraźnie powiązane z rozpoczynaniem konsumpcji alkoholu w godzinach porannych⁷.

Proponowane w projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zapewnienia przychodów Narodowemu Funduszowi Zdrowia, zgłoszonym do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD416⁸, podwyższenie opłaty ALK ma zatem na celu dalsze zmniejszenie dostępności ekonomicznej napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml i w konsekwencji zmniejszenie konsumpcji alkoholu ogółem.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów

⁵ Raport WHO Resource tool on alcohol taxation and pricing policies

<https://www.who.int/publications/i/item/9789241512701>

⁶ <https://global-relocate.com/rankings/alcohol-per-capita-consumption>

⁷ <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9779443/>

⁸ [UD416](#)